

מאי טעמא. הכא לא פריך פשיטא דבנו הוא כדפריך לעיל פשיטא אחיו הוא אלא אדרבה צעי מאי טעמא והיינו משום דשני לעיל נילף אהוה אחוה מצני יעקב כו' ולהכי צעי מאי טעמא לא ילפינן מצני יעקב דלא זקוקה ואם כן מיפטר נמי לא ליפטר: **בן אין לו עיין עליו.** אע"ג דסתם אהו וכן הוא אפילו ממזר כדפריך לעיל פשיטא אחיו הוא והכא נמי לא איצטריך וכן אין לו עיין עליו אלא משום דלא נילף מצני יעקב עי' ונהא דאיצטריך חרע אין לה עיין עלה היינו משום דסתם זרע לא הוא אלא זרע כשר כדאמר גריס קדושין (דף 7.) אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מנין ולענין בני בניס הוא איפכא דזרע משמע ע"פ בני בניס כדמשמע נמי התם דקאמר זרע זרעה לא כריך קרא דבני בניס הרי הן כבנים וכן לא משמע אלא בן לבדו כדאמר ציש נוחלין (ב"ב דף קטו.) וסע' אין לי אלא בן (ו) וכן הבן וצת הבן בן צת הבן מנין ונראה לר"י דמעין עליו דהכא גבי יצוס אין לדרוש בן הבת וצת הבן שפיטור מן היצוס כיון דאפקינן לאחיו ממזר ולהכי איצטריך לאחיו בן הבן וצת הבן לענין נחלה ולא צעי למילף מדלענין יצוס בן וכן הבן כי הדדי נינהו לענין נחלה נמי כי הדדי נינהו כדאמר התם (שם דף קטו.) וסע' גבי צת וא"ת ונדרוש איפכא גבי נחלה לאחיו ממזר ומאין לו דגבי יצוס מדרוש בן הבן וי"ל דגבי נחלה א"צ לאחיו ממזר דלכל מיילי בני מצני יעקב ולהכי ע"כ הוה דנחלה אהו לרבות בן הבן והא דפשיטא ליה ציש נוחלין דלענין יצוס בן וצת כי הדדי נינהו נראה לר"י דנפקא לן מלא ימחה פרט לזה שאין שמו מחוי א"י דצת וממזר שקולים וצת נמי נפקא מעיין עליו דהכא ומיניה קשה לר"י דהיינו נוכח לומר דשקולים הם צת וממזר הא כיון דלמיני לאוקומי עיין עליו צצת מהימי תמי' לאוקומי אף צצממזר כיון דמחמה אחוה משמע למעוטי ממזר וי"ל כיון דאחיה אחיה איצטריך לדרשא אחרימי לית לן למעוטי מיניה ממזר לענין יצוס כיון דלכל מיילי חשיב בן ואם ולבני יצוס נמי מצי לרביי (ו) שדאי צת מעיין עליו הלכך אע"ג דאיצטריך לרביי צת לא ניחא צצביל כך מלרביי ממזר מדע דהא ריש לקיש דריש לה ציש החולץ (לקמן לה) וסע' למילתא אחרימי ואפ"ה מרבינן מיניה ממזר:

מיוקק נמי זקיק. לאשת אחיו ליצוס שאפילו אין כאן אח אלא ממזר זה זקוקה לחליצה: **וליתמא לו.** אם כהן הוא ולו אח ממזר מיטמא לו: **כי אם נשארו.** זו אשתו: **לאפוקי קיימא.** הלכך לאו אשתו היא: **האשה וילדיה.** בשפחה כתיב: **עובדת כוכבים לקמן ט** מפרש בשמעתין מצי יסיר את בנך מאחרי: **וכן אין לו.** מצי למכתב וכן אין לו כדאמרין בקדושין (דף 7.) אן כסף וכמו מלן יצמי (דברים סה) מלן צלעס (במדבר כג) ולהכי כתב אין למידרש עיין עליו דאם יש לו בן בעולס פוטר: **עושה מעשה עמך.** והאי צציו לאו עושה מעשה עמך הוא שהרי צא על הערעה והוליד ממנה ממזר: **כדאמר רב פנחס.** צפ' חומר בקדש: **השפחה מיהא.** הואיל וצצו עושה מעשה עמך הוא וציה נמי דעונו גלוי ומכר כל זמן שממזר קיים מיניה מתשובה ואילך צכלל עושה מעשה עמך הוא: **והיא צת האשה צציו.** דעל ידי נשואין נולדה לצציו ולא צצאונסין: **מכדי כתיב ערוס אחוסך צצ צציו.** וצין מן האונסין וצין מן הנשואין משמע ערות צת אשת צצין מולדת צצין למה לי הא נמי אשתו צת צציו היא שמעת מיניה לחייבו משום שני לאוין הללו ואם שוגג חייב שמי חטאות: **אחוסך היא.** צציה קרא דצת אשת צצין כתיב: **לחייבו על אחוסו.** מן האונסין צת צציו וצת אמו כגון נולדו הוא וציה מן האונס דמהוא קרא דאונסין לא שמעי' אלא צת צציו שלא צת אמו דכתי' צת צצין אז צת אמו והא דכתיב נמי צת אשת צצין דמשמע צין אמו צין שאין אמו צצאיות הוא דכתיב צצל צצאונסין לא שמעינן להכי כתיב אחוסו לרבות צת צציו וצת אמו: **מן הדין.** מק"ו אם על צת צציו דין ק"ו לאו אזהרה על צת צציו ואמו לכ"ש: **שלא סאמר בעלמא מזהירין מן הדין.** והוי לאו גמור. ומכא לא ילפינן למימר מדאיצטריך אחוסך אלמא אין מזהירין מן הדין דאיכא לשניי מילתא דאמאי צק"ו טרח וכתב לה קרא להכי כתב היא כלומר הכא הוא דלימיר קרא צצל אזהרת דין ק"ו לאו אזהרה היא: **צצידך קרא.** גבי אחוסך צת צצין דלא הוזכר שם אישות דנפקי אונסין מיניה (א) דנשואין אשמעינן אף צצת צציו וצצת אמו מדכתיב הכא ש"מ למימרא דלע"ג דהיא צת אשת צציו לא מתייב אלא משום אחוסו: **שאין אישוס לאציד צה.** בשפחה ועובדת כוכבים לא תפסי צה קדושין. צצמסכת קדושין נפקא לן מקראי צפ' האומר לחברו צצסופו (דף קסח.) שפחה עם הדומה לחמור ועובדת כוכבים כדכתיב ואחר כן מצא חליה וצצלתה (דברים כח) ומעיקרא לא: **ואימא פרע לאחוסו מאנוסו.** שלא היה אישות לצצין צה: **כאן צצאונסין.** ערות צת בנך מאנוסתו לא תגלה הא צת צנה מאיש אחר גלה דלאו אשתך היא ומיניה צנו מן האונסין צנו הוא וכן צתו הלכך גבי אחיה נמי אחיה הוא: **פרט**

גליון הש"ס

גמ' מ"ש אבר קרא האשה וירדה לקמן עם ע"ל: ר"ם ר"ח בן אין לו וכו' אפילו בני בניס ברישבע בני החם. עיין פנהדנין פד ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה צצין וכו' מיניה דהא בשנואין וכו' מוכחיב הכא ש"מ: (ב) תוס' ד"ה בן וכו'. אין לי אלא בן בן הבן וצת הבן וכן צת הבן מנין כ"ל: (ג) בא"ד לבניו בהדי צת:

תוס' חד מקמאי

בספ"א דשמעיה דר"ש אחרון מחייבי כריתות וכו' מחייבי לאוין וכו' אחרון מאנוסתו אסור אחרון

מוסף רש"י

שארן זו אשתו. כדכתיב והיו לבשר אחד. וכתיב נמי שארה כסותה ועונתה לא יגדע (דברים ב"ב קס"ה.) והוליד ממנה ממזר. שציה פסולין צצצצל ויהא זכרון לעונו. לפיכך אין עובדיה מתקין צצצציה (ויגיה ט.) שאין מזהירין מן הדין. מנין קל וחומר, אף על פי שאשך דן קל וחומר מעצמו, אינה אזהרה ללאו, צצמסכת ממת (ה) נפקא לן פסחים (ד.) הא בת בנה דידה, שלא ילד ממך. שרי, וכתיב ערות אשה ובהה לא תגלה. שמעתי צין שילמה לך בן שילמה לאש אחי, הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין. אם אונסך או מפותה לך היא, אי אחיה מזהיר על צתה אלא אם כן ממך היא ואם אשתך היא אחיה מזהיר על צת שילמה לאש אחי (סנהדרין טה.)

מיוקק נמי זקיק: ואחיו הוא לכל דבר: **למאי הלכתא** ללירשו וליטמא לו פשיטא אחיו הוא סד"א הואיל וכתיב יכי אם לשארו הקרוב אליו ואומר מר שוארו ע"ז או אשתו וכתיב לא יטמא בעל בעמיו להחלו יש בעל שמטמא ויש בעל שאין מטמא הא כיצד מטמא הוא לאשתו כשרה ואין מטמא לאשתו פסולה ה"נ מטמא הוא לאח כשר ואין מטמא לאח פסול קמ"ל א ואימא ה"נ התם לאפוקי קיימא הכא אחיו הוא: **דחוי ממי שיש לו אח מן השפחה ומן העובדת כוכבים:** מ"מ אמר קרא האשה וילדיה תהיה לאדוניה: **מי שיש לו בן מ"מ פוטר וכו':** מכל מקום לאתויי מאי אמר רב יהודה ללאיתויי ממזר מאי טעמא דאמר קרא וכן אין לו עיין עליו: **וחייב על מכתו:** אמאי קרי כאן ונשיא בעמך לא תאור ובעושה מעשה עמך כדאמר רב פנחס משמיה דרב פפא בעושה תשובה והכא נמי כשעשה תשובה והאי בר תשובה הוא והתנן שמעון בן מנסיא אומר איזהו מעוות לא יוכל לתקון זה הבא על הערעה והוליד ממנה ממזר השתא מיחא עושה מעשה עמך הוא: **תנו רבנן** הבא על אחותו והיא בת אשת אביו חייב משום אחותו ומשום בת אשת אביו רבי יוסי ע"ב יהודה אומר אינו חייב אלא משום אחותו בלבד ולא מפני בת אשת אביו מאי טעמייהו דרבנן אמרי מכדי כתיב ערות אחותך בת אביך או בת אמן ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך היא למה לי ש"מ לחייבו משום אחותו ומשום בת אשת אביו ורבי יוסי בר יהודה היא משום אחותו אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום בת אשת אביו ורבנן האי אחותך היא מאי עבדי ליה מיבעי להו לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו לומר שאין מזהירין מן הדין ורבי יוסי בר יהודה אם כן לכתוב רחמנא אחותך היא למה לי משום אחותך אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום בת אשת אביו ורבנן אף על גב דכתיב אחותך איצטריך למכתב היא שלא תאמר בעלמא מזהירין מן הדין וכו' אחותך דכתב רחמנא למה לי מילתא דאתיא בק"ו מרח וכתב לה קרא כתב רחמנא היא ורבי יוסי בר יהודה אם כן ליכתביה רחמנא לאחותך היא באידך קרא ור' יוסי בר יהודה האי בת אשת אביך מאי עבדי ליה מיבעי ליה מי שיש לו אישות לאביך בה פרט לאחותו משפחה ועובדת כוכבים שאין אישות לאביך בה ואימא פרט לאחותו מאנוסה היא לא מצית אמרת מדרבא דרבא רמי כתיב ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה הא בת בנה דידה ובת

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

כשעשה תשובה. והא דאמר צפ' הנחנקין (סנהדרין דף פה:) וסע' לכל אין הבן נעשה שליח לציו להכותו ולקללו חוץ ממסית כו' התם כשעשה תשובה וא"ת צצלמא מלקות משכחת דמחייב אע"פ שעשה תשובה אלא לקללו מי שעשה תשובה אין רשאי לקללו אפילו אחר ויש לומר דאם הוסיף שם שמים לצטלה או עשה דבר שנתחייב בו מדוי אף על פי שעשה תשובה חייב ולא מיפטר: **וכי**

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

בתה דידה שרי וכתיב ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בתה הא כיצד כאן באונסין כאן בשנואין ואימא

- תורה אור השלם**
1. פי אם לשארו הקרב אליו לאמרו ולצביו ולבגנו ולבנתו ולצאחיו: ויקרא כא ב
 2. לא יטמא בעל בעמיו לכהלו: ויקרא כא ד
 3. אם אצדיק יתן לו אשה וקדה לו בנשים או בנות האשה וקדיה בתיה לאדניה וזוהא יצא בגפו: שמות כב א
 4. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת הרוצה לאיש דר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה: דברים כה ה
 5. אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר: שמות כב כ
 6. מעות לא יוכל לתקן וקטרון לא יוכל להמנות: קהלת א טו
 7. ערות אחרת בת אביך או בת אמן מולדת ביתו או מולדת חוץ לא תגלה ערותך: ויקרא יח ט
 8. ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחרת הוא לא תגלה ערותך: ויקרא יח יא
 9. ערות בת בנה או בת בתך לא תגלה ערותך: ויקרא יח יב
 10. ערות אשה ובהה לא תגלה את בת בנה ואת בת בנה לא תהיה לגלות ערותה שארה דקה ומה הוא: ויקרא יח יז

תוספות ישנים

ואימא פרט לאחוסו מאנוסה. פי וכן פרט לאחוסו משפחה ועובדת כוכבי' דכבולו אין אישות: פ"ש לאחוסו מאנוסה. קשה לה"ס האל כתיב אחוסך צת צצין מעל כדכ' צצאונסין דלי צצצצין מילין לי מאשת צצין וי"ל דה"ק ואימא דקרא דאשת צצין ימעט אונסתו דליה מחמיז כסדר אישות וקרא דצת צצין מוקט לה צצת שיש לו מן השפחה ועובדת כוכבים שיוצאת מחמיז ואע"ג דאף בשפחה ועובדת כוכבים האשה נחלה בנך וכן משמע בסמוך דכתי' קראי אחרימי בשפחה ולעובדת כוכבים. וה"ג טוב לנו למעט אונסתו שאינה כלל מחמיז משפחה ועובדת כוכבים העומדות מחמיז: